

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

HELSINKI SUUNNITTELEE 2009:7

Kävelyllä Arabianrannassa

Arabianranta

Arabian tehtaat perustettiin vuonna 1873. Muotoilu-yritys on tunnettu modernista astiamuotoilustaan ja oli aikoinaan Euroopan suurin posliinitehdas. Tehtaan suunnittelijoista mm. Kaj Franck, Toini Muona ja Birger Kaipiainen ovat saaneet mukaansa nimetyt kadut Arabianrantaan. Taideteollinen korkeakoulu muutti tehtaan tiloihin vuonna 1986 ja Pop&Jazz -konservatorio seurasi 1995. Arabianrantaan on pyritty koostamaan Itämeren alueen johtava taiteen ja muotoilun keskus.

Alueen suunnittelu alkoi 1990-luvun alussa Helsingin kaupunkisuunnitteluvirastossa. Arabianrannan rakentaminen käynnistyi keväällä 2000. Rakentaminen tapahtuu vaiheittain vuoteen 2012 mennessä. Asuntoja valmiilla alueella tulee olemaan noin 3500 kpl arviolta 7500 asukkaalle. Ensimmäiset uudet asukkaat muuttivat alueelle vuonna 2001.

Taiteelle on varattu rakennuskustannuksista 1-2 prosenttia ja taiteilijat ovat olleet mukana suunnitteluprosesseissa jo rakennusprojektien alusta asti.

Taideteoksia on porraskäytävissä, yhteistiloissa sekä pihoilla ja puistoissa.

Rantapuisto liittyy alueen viereisiin kaupunginosiin jatkuen aina Kalasatamasta Vantaanjoen suulle. Ranta-alue oli aikoinaan vesialuetta, jota on täytetty aina 1800-luvulta lähtien. Jotta nykyisen rakennusmaan vajoaminen ja siirtyminen pystyttiin estämään, rakennettiin rantaan noin 20 metriä leveä kennorakenteinen salpaseinä. Seinän kulkua voi seurata rannan rakennusten viereistä kävelytieta pitkin.

Arabianrannan asuntokoot vaihtelevat opiskelijajyksiöistä isoihin perheasuntoihin ja samassa korttelissa on toteutettu taloja eri rahoitusmuodoilla. Arabianrannassa on näin vuokra-asuntoja, asumisoikeusasuntoja, Hitas-säänneltyjä asuntoja sekä vapaa-rahotteisia omistus- ja vuokra-asuntoja.

Palveluita ja yhteistyötä asukkaiden välillä on korostettu mm. yhteispihoilla, koko alueen kattavalla ilmaisella verkkoyhteydellä, kerhotiloilla ja kattosau-noilla, joista avautuvat upeat näkymät Vanhankau-punginselälle.

1 Lintuparatiisi – Jukka Vikberg (2002)

82 pronssista samankoosta lintua muodostavat alueen ensimmäisen taideprojektin. Ne edustavat Arabianrannan lintulajistoa ja viittaavat läheiseen luonnonsuojelualueeseen. Taideteos sijaitsee Hirsipuunkallion kupeessa Arabiankadulla. Paikka on toiminut nimensä mukaisessa tehtävässä vanhan Helsingin aikana.

2 HOAS Arabianranta – Pekka Helin & Co (2002)

Taide: Arboretum – Hannu Aaltonen (2003)

Opiskelija-asuntolan sisäänkäyntisyvennyksissä sijaitsevat veistosinstallaatiot ovat muistuttamassa kierrätyksestä ja uusiokäytöstä. Valurautamuoteista tehtyjä teräskukkia käytettiin taidelasitehtaan tuotantovälineinä.

3 Yhteispiha 1 – Juhani Kaare / Asuntosäätiö

Taide: Arabianranta – Päivi Kiuru, Maarit Mäkelä, Johanna Rytönen (2005)

Jokaista yhteiseen käyttöön suunniteltuja korttelipihoja koristaa taide-teos. Ensimmäisen pihan kävelytien varrella sijaitsevaan 12 metriä pitkään muurimaiseen veistokseen on serigrafiatekniikalla painettu kuvia tehtaan eri vaiheista.

4 Tapio Wirkkalan puisto (2009-2010)

Suunnittelija: Robert Wilson

Kuva: Tuula Isohanni

Urbaaniin puistoon tullaan korkeiden porttien läpi. Sen neliömäinen keskus koostuu yhdeksästä, pensaiden ympäröimästä huoneesta, jotka tarjoavat asukkaille erilaisia mahdollisuuksia yhdessäoloon.

5 Toini Muonan katu 6, Gunnel Nymanin katu 5 –
Arkkitehdit Hannunkari & Mäkipaja (2004)

Taide: Seinät puhuvat kesät talvet – Kirsi Kivivirta (2005)

Taideteokset sijaitsevat porttikäytävissä ja pihareitin varrella. Käytävien seinien punasavitiilistä voi löytää pyöräilyaiheisia tekstejä.

6 Rantapuisto – Maisemasuunnittelu Hengård (2009)

Taide: Laiturit – ARBA / Samuli Naamanka, Jan Pesonen ja Merja Salonen (2007)

Pitkin rantaa sijoitetut betoniset laiturit herättävät mielikuvia alueen muuttuneesta rantaviivasta ja rannalla aikoihin sijainneista laitureista. Teosten pintakuviot on toteutettu graafisella betonilla, puurimojen avulla sekä savesta hienopesemällä.

7 Arabianvillat – Ark-House Arkkitehdit (2005)

Taide: Johanna Hyrkäs, Tiina Kuhanen

Rantapuiston viereisten pistetalojen ylimmissä kerroksissa sijaitsevat yhteiset saunaosastot, takkahuoneet ja terassit hienoilla merinäkymillä. Rakennus sai v. 2007 betonijulkisivupalkinnon. Lintuaiheiset betonielementit ovat graafista betonia.

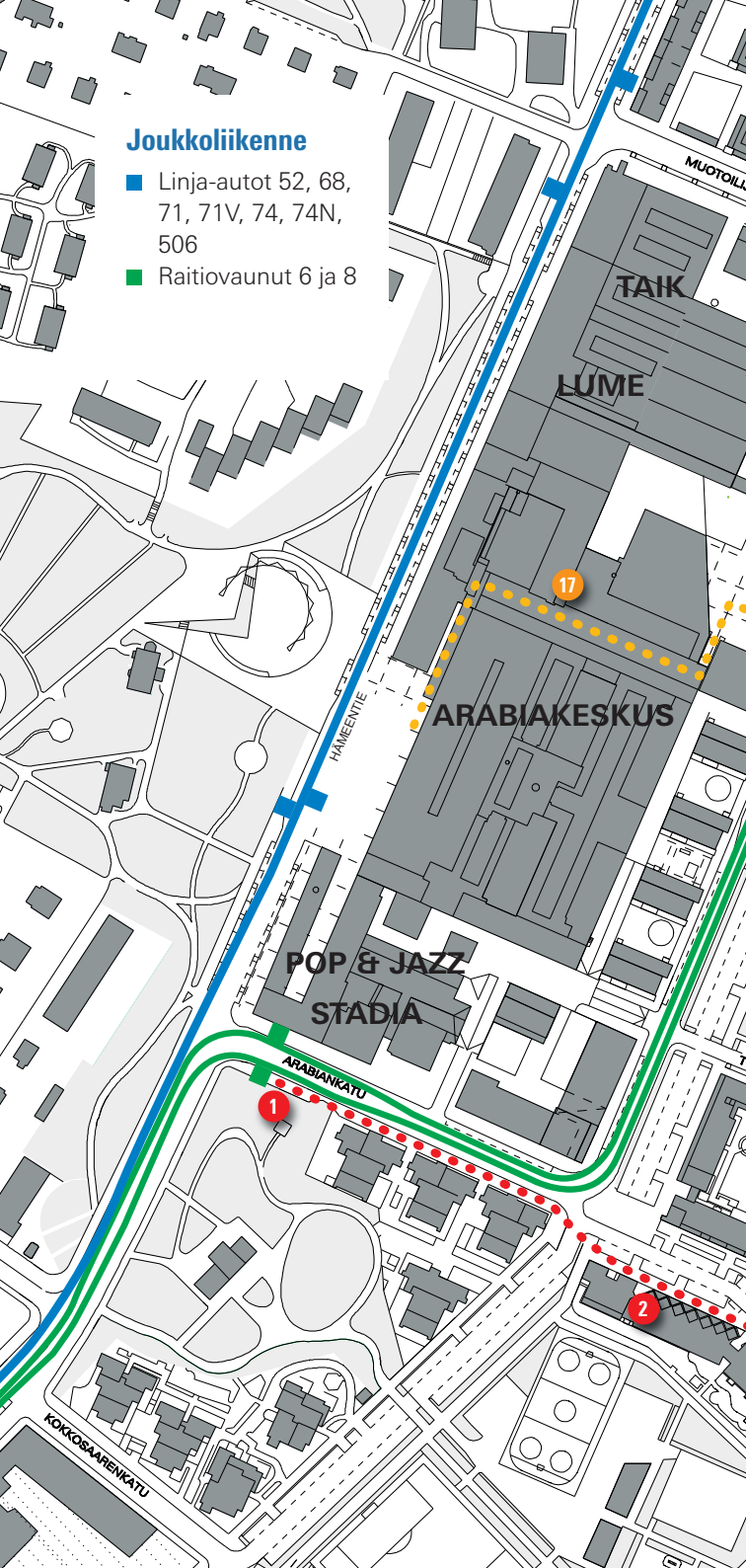
8 Arabian matto – Elina Aalto (2006)

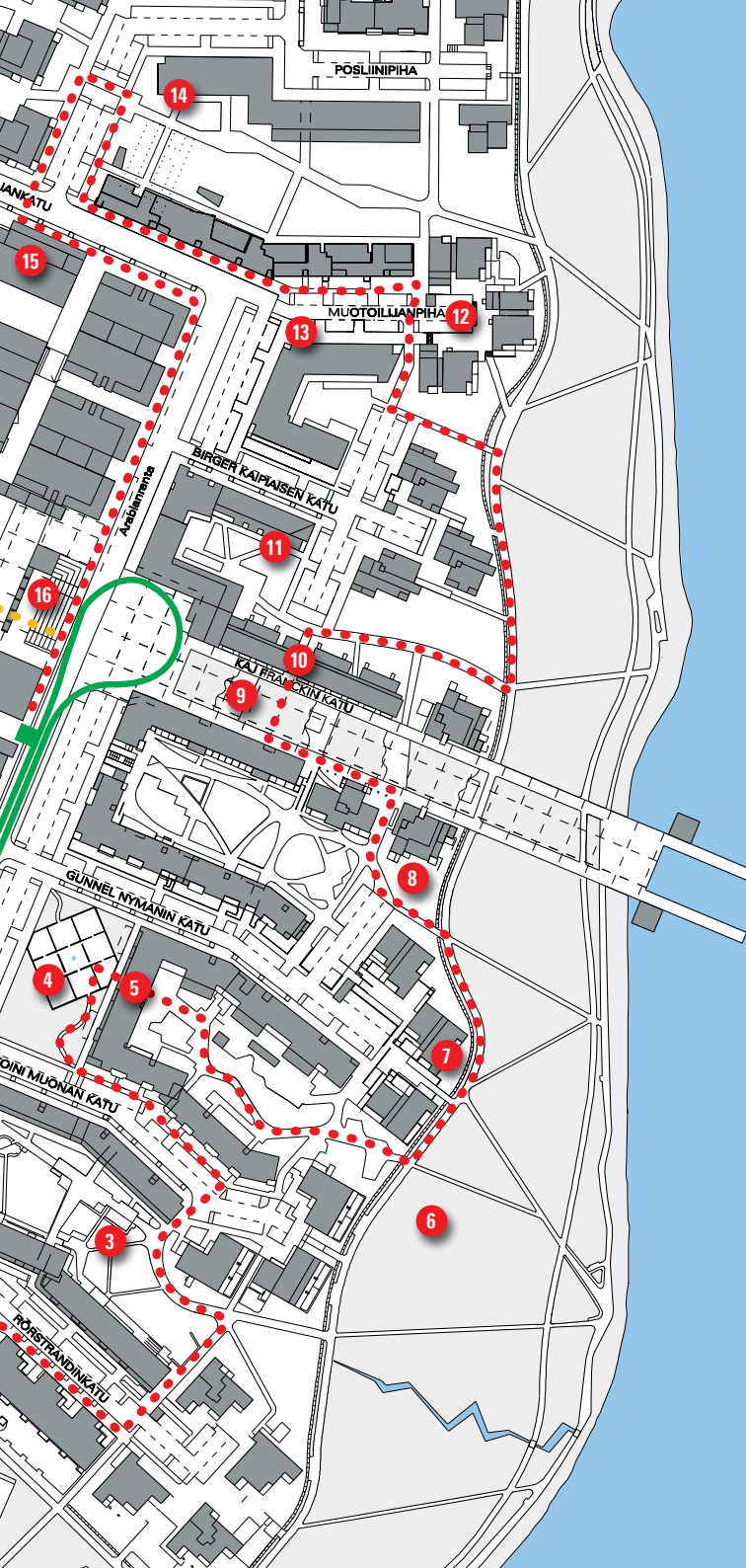
Yhteispihaa koristaa keraamisista laatoista koottu 11x6 metrin kokoinen itämainen matto. Taiteilijan tavoitteena oli tehdä tilateos kaikkien alueella liikkuvien koettavaksi.

Joukkoliikenne

- Linja-autot 52, 68, 71, 71V, 74, 74N, 506
- Raitiovaunut 6 ja 8

POSSLINIPIHA

14

...ANKATU

15

MUOTOILLIANPIHA

13

12

BIRGER KAIPAISEN KATU

11

Asealameda

16

10

9

KAJ FRANKIN KATU

8

GUNNEL NYMANIN KATU

4

5

7

ÖRN MUONAN KATU

3

6

RÖSTRANDINKATU

9 Kaj Franckin puisto – Maisemasuunnittelu Hemgård
Taide: Howard Smith (2006)

Puistoa koristaa kahdeksan metalliteosta sekä teos sinisistä keramiikkalaatoista, jotka muistuttavat alueen designhistoriasta ja muotoilijoista.

10 Kylterinranta – Brunow Maunula (2006)
Taide: Kotipuu – Lauri Astala

Opiskelija-asuntola koostuu pienistä asunnoista sekä opiskelijoiden yhteistiloista. Sisääntulokäytävän pronssinen puunoksasto ja linnunpönttö kuvaavat kotiin saapumista.

11 Loppukiri – Kirsti Sivén (2006)

Senioriasuntojen suunnittelussa on panostettu asukkaiden yhteisöllisyyteen ja yhteistoimintaan. Jokaisella on oman kodin rauha, mutta yhteiset työtehtävät ja päätöksenteko luovat sosiaalisuutta.

12 Kaislat – Arkkitehtiryhmä A6 (2007)

Taide: Järvikaisla, Merikaisla, Osmankäämi sekä Kotiranta – Jere Saarelainen

Pistetaloryhmän erikoisuutena ovat erikorkuiset kerrokset. Huoneistot vaihtelevat kaksioista kaksikerroksisiin perheasuntoihin. Sisääntuloissa on kaisla-aiheisia koristeluita.

13 Arabian ruukku – QUAD Arkkitehdit (2007)
Taide: Tuulenpesä – Markku Hakuri (2008)

Alumiiniputkista koottu interaktiivinen valoteos toimii samalla kattokerroksen yhteistilojen saunan terassin vilvoittelupaikkana. Hopeanvärinen parveke on myös viittaus Vanhankaupunginselän muuttolintujen pesimäalueeseen.

14 Loft – Pia Ilonen / Talli Oy (2008)

Loft-asuntoihin rakennetaan valmiiksi ainoastaan kylpyhuone, jolloin pintamateriaalit ja keittiökaluusteet ovat täysin asukkaan itse valittavissa. 5 metrin korkuiset asunnot voi halutessaan varustaa parvella ja väliseinillä.

15 Heltech – Pentti Kareoja / Ark-House arkkitehdit (2002)

Audiovisuaalisen viestinnän oppilaitos sai v. 2002 Teräsrakennepalkinnon. Julkisivun värikäs sommittelu on saanut ideansa pikseleistä ja koneteista. Rakentaminen tapahtui erityisen nopeasti. Suunnittelusta valmiiseen rakennukseen kului ainoastaan 14 kuukautta.

16 Pysäköintilaitos – Arkkitehtuuri-toimisto B&M (2004)

Tila portaiden alla on hyödynnetty paikoitukselle. Laitoksen ilmastointikonehuone nousee lasisena aiheena aukiolle ja valaisee sitä pimeällä. Portaat toimivat samalla alueen tapahtuma-aukiona.

17 Arabian tehtaat

Arabiakeskuksessa (Arkkitehdit Tommila, 2002) sijaitsee suomalaisen designin myymälöitä sekä eri palvelualojen yrityksiä, mm.

Arabian museo ja galleria antavat mahdollisuuden tutustua Arabian tehtaisiin ja siihen liittyvään historiaan, tuotteisiin ja taiteilijoihin (9.krs)

Aralis-kirjastokeskus

- Arabiarannan julkinen kirjasto
- 3 taidekirjastoa
- Aralis-taidegalleria (aula 3.krs)

Kaupat

- Arabian tehtaanmyymälä
- muita designyrityksiä

Palvelut

- kahvila-ravintola, wc, info

Taideteollinen korkeakoulu (TaiK) aloitti toimintansa Veistokouluna v.1871. Tänä päivänä se on Pohjoismaiden suurin taidekorkeakoulu ja opiskelijoita on noin 1900.

Mediakeskus Lume (Arkkitehdit Heikkinen & Komonen, 2002) on TaiKin yhteydessä toimiva audiovisuaalisen alan koulutus-, tutkimus- ja kehittämiskeskus.

Pop & Jazz Konservatorio (Arkkitehdit Tommila, 1995) on rytmimusiikkiin erikoistunut musiikkioppilaitos.

Metropolia ammattikorkeakoulun kulttuuri- ja palveluala täydentävät Arabianrannan koulukeskittymää.

Lisätietoa:

www.hel.fi/ksv

www.arabianranta.fi

www.kaupunginosat.net/artova

www.taik.fi/arabianranta

www.helsinkilivinglab.fi

Kaupunkisuunnitteluvirasto
PL 2100 (Kansakoulukatu 3)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Puhelin: (09) 310 1673
Sähköposti: kaupunkisuunnittelu@hel.fi
Internet: www.hel.fi/ksv

Kuvat, ellei toisin mainittu: Essi Wallenius
Pohjakartta: © Kaupunkimittausosasto,
Helsinki 011/2009
Taitto: Sanna Kumpulainen

Paino: Edita Prima Oy 2009